

IV.

Příloha č. 1

Analýza praxe a zkušeností s realizací centrálního nákupu státu ve vybraných zemích EU

Zpracovatel: Česká republika – Ministerstvo financí
Odbor 47 – Centrální harmonizační jednotka

Únor 2015

Obsah

1	Shrnutí.....	3
2	Rakousko.....	5
2.1	Rozsah činnosti BBG.....	5
2.2	Způsob nakupování pomocí BBG.....	6
2.2.1	Nákup na základě rámcových smluv.....	6
2.2.2	Nákup pomocí dynamického nákupního systému.....	7
2.3	Efektivita.....	7
3	Spojené království Velké Británie a Severního Irska.....	8
3.1	Rozsah činnosti Crown Commercial Service.....	8
3.2	Způsob nákupu pomocí Crown Commercial Service.....	9
3.2.1	Self Service.....	9
3.2.2	E-aukce.....	9
3.2.3	Spot buying.....	9
4	Spolková republika Německo.....	10
4.1	Rozsah činnosti Kaufhaus des Bundes.....	10
4.2	Způsob nákupu v Kaufhaus des Bundes.....	11
4.2.1	E-shop platformy Kaufhaus des Bundes.....	11
4.3	Efektivita.....	11
5	Francie.....	12
5.1	Service des achats de l'Etat.....	12
5.1.1	Rozsah činnosti SAE.....	12
5.2	Union des groupements d'achats publics.....	13
5.2.1	Rozsah činnosti UGAP.....	13
6	Itálie.....	14
6.1	Rozsah činnosti společnosti CONSIP.....	14
6.2	Způsob nákupu.....	14
7	Zdroje.....	16
7.1	Rakousko.....	16
7.2	Spojené království Velké Británie a Severního Irska.....	16
7.3	Spolková republika Německo.....	16
7.4	Francie.....	17
7.5	Itálie.....	17

1 Shrnutí

Analýza dobré praxe ve vybraných evropských zemích byla zpracována jako jeden z podkladů pro identifikaci komodit vhodných k zahrnutí do centrálního nákupu státu.

Zahraniční praxe v oblasti centrálního nákupu byla analyzována v pěti zemích Evropské unie: Rakousku, Velké Británii, Německu, Francii a Itálii. Ve všech těchto zemích centrální nákup státu probíhá řadu let, dosahované úspory se pohybují v řádu mezi 15-25 %. **Mezi komodity zařazené do centrálního nákupu patří v analyzovaných zemích zejména:**

1. Elektřina, zemní plyn, teplo a pohonné hmoty;
2. Telekomunikace (pošta, mobilní, pevné a datové služby);
3. Úklid budov, ochrana budov a majetku;
4. Vozový park (vozidla, údržba, pronájem);
5. Mobilita (letenky, ubytování atd.);
6. Kancelářské vybavení (kancelářské potřeby, kancelářská technika);
7. Nábytek;
8. Tisk (noviny, časopisy, knihy);
9. Potraviny;
10. Pojištění.

V některých výše uvedených zemích jsou centrálně nakupovány i služby v oblasti komunikace (reklama, PR poradenství), projektového managementu, pojištění a finanční služby či další odborné služby (poradenství, krátkodobé zaměstnávání odborných pracovníků, právní služby).

Nákup probíhá zpravidla formou **uzavření centrálních rámcových smluv, na základě kterých si již objednávky zajišťují samy jednotlivé organizace svým jménem a na svůj účet**. Ve značné míře jsou pro realizaci centrálního nákupu využívány elektronické nástroje (dynamické nákupní systémy, elektronické katalogy). Tím dochází ke snížení administrativní zátěže centrálního zadavatele a zejména k zajištění potřebné míry operativnosti a časové flexibility nákupu, která by jinak při takovém rozsahu zúčastněných subjektů a objemu realizovaných dodávek nebyla možná.

2 Rakousko

Centrální nákup v Rakousku zajišťuje společnost *Bundesbeschaffung GmbH* (dále jen BBG). BBG je neziskovou společností s ručením omezeným zřízenou ze zákona¹ a její činnost je regulována obchodním zákoníkem. Řízení společnosti (vč. podpisového práva) zajišťují dva ředitelé (tzv. *Geschäftsführer*), kteří jsou jmenováni ministrem financí na dobu maximálně pět let. Dohled nad BBG vykonává čtyřčlenná dozorčí rada, jejíž členy jmenuje ministr financí. Členové rady jsou mu také odpovědní. Kontrolu činnosti společnosti (vč. účetnictví) provádí rakouský Účetní dvůr. V současné době je v BBG zaměstnáno cca 85 osob.

Společnost BBG je rozdělena na dvě části. Každou z částí řídí jeden z ředitelů společnosti. Každá z částí je rozdělena na několik oddělení s vlastním vedoucím, která zajišťují nákup konkrétních komodit². Kromě nákupních útvarů fungují v rámci BBG také oddělení zajišťující podpůrné služby (např. právní služby, HR, ICT a controlling).

2.1 Rozsah činnosti BBG

Nákup prostřednictvím BBG je s určitými výjimkami (viz níže) povinný pro všechny spolkové úřady a instituce (tzv. *Bundesdienststellen*). Mezi povinné organizace spadají veškeré úřady, agentury a organizace, které jsou zřizovány některým ze spolkových ministerstev. Přes BBG musí tedy nakupovat například finanční policie, úřad práce či dopravní inspektorát³.

Centrální nákup státu naopak není povinný instituce, které jsou zákonem vyňaty ze správní působnosti jednotlivých ministerstev (např. univerzity, divadla, muzea, výzkumná střediska, nemocnice, zemské a komunální úřady, státní agentury apod.). Tyto organizace se mohou k centrálnímu nákupu připojit dobrovolně, musejí však s BBG uzavřít smlouvu o využívání jejích služeb⁴ a zaplatit roční poplatek ve výši 180€ vč. DPH⁵.

Výjimky z povinného centrálního nákupu prostřednictvím BBG je možné uplatnit pouze při splnění zákonem stanovených podmínek:

- 1) Zadavatelem je spolkový úřad působící v zahraničí;
- 2) Předmět nákupu se týká tajných nebo bezpečnostních záležitostí;
- 3) Nákup by nebylo možné uskutečnit pomocí BBG včas tak, aby nebylo ohroženo fungování úřadu („...při pokrytí bezprostředně nutného nákupu způsobených závažnými důvody, které byly způsobeny událostmi, na které neměl zadavatel vliv, nebo je nemohl předvídat...“)⁶;
- 4) Spolkový úřad si je schopen dané zboží obstarat sám levněji (§4 odst. 2 zákona o BBG);
- 5) Plánovaný nákup je alespoň z 50 % financovaný soukromou osobou (nezáleží na tom, jestli právnickou nebo fyzickou).

V minulosti instituce často využívaly výjimku dle § 4 odst. 2, na jejímž základě nebyly povinny se k centrálnímu nákupu státu připojit, pokud si daný typ zboží zajistí samy levněji. V roce 2009 byla pravidla pro uplatnění této výjimky zpřísněna. Bylo ustanoveno, že výjimku dle § 4 odst. 2 nemohou

¹ Konsolidované znění spolkového zákona o zřízení BBG je zveřejněno na tomto odkazu

<http://www.bbg.gv.at/kunden/beratung/vergabekompetenz-center/gesetze-verordnungen/bestimmungen-zur-bbg/>.

² Organizační struktura BBG je zveřejněna na tomto odkazu: <http://www.bbg.gv.at/ueber-uns/unternehmen/organisation/>.

³ Celkový přehled organizací, které jsou povinny využívat BBG, je uveden na následujícím odkazu: <http://www.bbg.gv.at/lieferanten/kundenlisten/bund/>.

⁴ Vzor smlouvy je zveřejněn na webových stránkách BBG, viz <http://www.bbg.gv.at/kunden/bbg-kunde-werden/vereinbarung/>.

⁵ Tento poplatek zahrnuje registraci dvou uživatelů a přístup ke službám E-Procurement. Pokud je požadován přístup pro více uživatelů, poplatek se pohybuje v rozmezí 54 – 84 EUR vč. DPH v závislosti na celkovém počtu uživatelů.

⁶ Původní znění § 4 odst. 2 zákona o BBG: „(...) zur Deckung eines unmittelbar notwendigen Bedarfes, wenn dringliche, zwingende Gründe, die nicht dem Verhalten der Dienststelle zuzuschreiben sind, im Zusammenhang mit Ereignissen, die die Dienststelle nicht voraussehen konnte (...)“

uplatnit instituce, které již předem BBG nahlásily závaznou či nezávaznou poptávku po určitém množství zboží.

Komodity, které mají být nakupovány prostřednictvím BBG, jsou stanoveny vyhláškou ministra financí⁷. Seznam byl vytvořen na základě analýzy zpracované BBG s přihlédnutím k doporučením tzv. *Nutzerbeirat* (volně přeložitelné jako „Poradní orgán uživatelů“)⁸. Na základě výše uvedené vyhlášky ministra financí v současné době BBG centrálně zabezpečuje nákup následujících komodit či služeb:

- 1) Elektřina, zemní plyn, teplo a pohonné hmoty;
- 2) Telekomunikace (pošta, mobilní, pevné a datové služby);
- 3) Úklid budov;
- 4) Vozový park (auta, údržba, služby spojené s přistavováním vozu);
- 5) Transport osob a zboží (letenky, hotely apod.);
- 6) IT technologie (hardware, software, služby spojené s provozem IT);
- 7) Kancelářské vybavení;
- 8) Nábytek;
- 9) Tisk (noviny, časopisy, knihy);
- 10) Laboratorní vybavení;
- 11) Lékařské pomůcky a vybavení nemocnic;
- 12) Ochrana budov a majetku;
- 13) Oblečení (vč. praní);
- 14) Potraviny;
- 15) Pojištění;
- 16) Pracovní nástroje;
- 17) Velké stroje.

V případě, že některá z institucí má zájem nakoupit pomocí BBG zboží či služby, pro které nemá BBG uzavřené žádné smlouvy, může instituce požádat BBG o realizaci dodatečného výběrového řízení. To se může týkat v zásadě jakékoliv komodity.

BBG se dále zabývá poradenstvím v oblasti veřejného zadávání. Správní poplatek za tyto služby pokrývá především výdaje na chod úřadu, zajištění zadávání veřejných zakázek (včetně nákladů za právní služby) a dostatečné technické podpory.

2.2 Způsob nakupování pomocí BBG

2.2.1 Nákup na základě rámcových smluv

Prvním způsobem, jehož prostřednictvím BBG zabezpečuje nákup, je uzavírání rámcových smluv. BBG dostává průběžně během roku závazné i nezávazné požadavky od jednotlivých institucí. Na základě obdržených požadavků vytvoří kategorie zboží a služeb, na jejichž dodávku vyhlásí výběrová řízení. S úspěšnými dodavateli jsou uzavřeny rámcové smlouvy. V nich je stanovena například cena a předpokládaný objem odebraných služeb či zboží. Rámcové smlouvy jsou uzavírány na dobu maximálně tří let. Pouze v odůvodněných případech je možné uzavřít smlouvu na dobu až pěti let.

⁷ Konsolidované znění vyhlášky ministra financí o typech zboží, které musí být nakupováno prostřednictvím BBG:
<http://www.bbg.gv.at/kunden/beratung/vergabekompetenz-center/gesetze-verordnungen/bestimmungen-zur-bbg/>

⁸ *Nutzerbeirat* se dle zákona o BBG skládá ze zástupců nejméně 9 institucí – kanceláře Prezidenta, předsedy horní a dolní komory parlamentu, ústavního soudu, správního soudu, státního zastupitelství, účetního dvora, jednotlivých ministerstev a kabinetu spolkového kancléře. Případně může být tento orgán rozšířen o další členy.

Výběrová řízení probíhají podle spolkového zákona o veřejných zakázkách⁹. Zákon umožňuje čtyři druhy zadávacího řízení, na jehož základě pak dojde k uzavření rámcové smlouvy:

- 1) **Otevřené řízení:** Zadavatel neomezuje počet uchazečů, nabídku na základě zveřejněné zadávací dokumentace může předložit jakýkoli uchazeč.
- 2) **Uzavřené řízení s předchozím zveřejněním:** Zadavatel vyzve dodavatele k předložení přihlášek k účasti ve výběrovém řízení. Z přihlášených subjektů zadavatel vybere minimálně pět firem, které vyzve k předložení konkrétních nabídek.
- 3) **Jednací řízení s uveřejněním:** Zadavatel vyzve dodavatele k předložení přihlášek k účasti ve výběrovém řízení. Z přihlášených subjektů vybere zadavatel minimálně tři firmy, se kterými začne vyjednávat o konkrétní podobě rámcové smlouvy.
- 4) **Jednací řízení bez uveřejnění:** Zadavatel vyzve omezený počet dodavatelů k odevzdání nabídek, na základě kterých se pak vyjednává o konkrétních podmínkách rámcových smluv.

Uzavřené rámcové smlouvy jsou umístěny v e-shopu, ve kterém mohou jednotlivé instituce nakupovat. Produkty, jako jsou např. židle nebo tiskárny, si mohou instituce přímo objednat a dodavatel jim je obratem zašle. U složitějších služeb a zboží, zprostředkuje nákup BBG.

2.2.2 Nákup pomocí dynamického nákupního systému

Druhým způsobem nákupu zajišťovaným prostřednictvím BBG je dynamický nákupní systém. Jedná se o plně elektronizované řízení, v jehož rámci jsou nakupovány produkty běžně dostupné na trhu. V současné době provozuje BBG dva stálé systémy (na nákup pouličního osvětlení a automatů na potraviny) a jeden jednorázový systém (nákup automatů na potraviny pro firmu Wiener Netze GmbH). Dynamického nákupního systému se může účastnit jakákoliv firma, která je splňuje zadávací podmínky.

2.3 Efektivita

Dle výroční zprávy za rok 2013 bylo prostřednictvím BBG nakoupeno zboží a služby celkem za 1,157 miliardy EUR. Z toho ICT a telekomunikace tvořily 23 %, energie 19 %, transport 19 %, služby 11 % a správa budov 11 %. **Celkové úspory dosažené využitím centrálního nákupu státu jsou odhadovány na 253 milionů EUR (resp. 17,9 %).**

Od roku 2002 výrazně narostl podíl nepovinných subjektů, které využily možnost nákupu prostřednictvím BBG. V současné době tvoří spolkové instituce pouze 46% tržeb. Zbytek je rozdělen mezi státem vlastněné/dotované společnosti (21,1 %), spolkové země (14,3 %), zdravotnictví (10,2 %) a vysoké školy (8,4 %).

⁹ Úplné znění zákona je zveřejněno na následujícím odkazu:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20004547>.

3 Spojené království Velké Británie a Severního Irsku

Ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku působí v současné době tři organizace, které zajišťují centrální nákup pro státní správu:

- *Crown Commercial Service* je největším centrálním zadavatelem Spojeného království. Jedná se o výkonné pracoviště¹⁰ spadající pod *Cabinet Office*, britskou obdobu Úřadu vlády, které zajišťuje nákup zboží a služeb pro centrální londýnskou vládu a podřízené instituce (nemocnice apod.);
- *Central Procurement Directorate* je speciální pracoviště spadající pod severoirské ministerstvo financí, které zajišťuje centrální nákup v Severním Irsku;
- *Value Wales* zajišťuje agendu centrálního nákupu ve Walesu, z hlediska organizačního se jedná o útvar místní, velšské, vlády.

Ve Skotsku specializované pracoviště pro centrální nákup vytvořeno nebylo, je zde provozováno několik nákupních elektronických systémů¹¹- využívaných celou skotskou státní správou.

Praxe v oblasti centrálního nákupu je dále ilustrována na příkladu britské *Crown Commercial Service*.

3.1 Rozsah činnosti Crown Commercial Service

Crown Commercial Service vznikla v roce 2014 v rámci celkové reformy státní správy prováděné vládou Davida Camerona, a to sloučením pracoviště, které zajišťovalo centrální nákup pro britskou vládu (tzv. *Government Procurement Service*), a odborů jednotlivých ministerstev zabezpečujících autonomní zakázky. Došlo tak k centralizaci agendy nákupu pro celou centrální státní správu.

Crown Commercial Service poskytuje komplexní služby úřadům britské centrální vlády a jejím přidruženým organizacím, a to včetně provozu elektronických nákupních systémů (dynamický nákupní systém eMarketplace a eSourcing Tool). Způsob nákupu je uskutečňován na základě zákona o veřejných zakázkách. K činnosti instituce se řadí také provozování elektronických systémů nákupu.

Nabízený sortiment zboží a služeb pro státní správu obsahuje v současné době tyto kategorie:

- 1) Komunikace (reklama, PR poradenství aj.);
- 2) Konstrukce (stavební materiály, projektový management, modulární budovy);
- 3) Energie (elektřina, plyn, tekutá paliva);
- 4) Facility Management;
- 5) Vozový park (pronájem, nákup);
- 6) ICT (software, hardware, telekomunikace);
- 7) Rozvoj a výuka (eLearning, kurzy, poradenské služby v oblasti vzdělávání);
- 8) Kancelářské potřeby;
- 9) Tisk (tiskařské služby, papíry, obálky, listovní služby);
- 10) Služby (poradenství, krátkodobé zaměstnávání odborných pracovníků, právní služby);
- 11) Výzkum (vypracovávání studií – v současné době v přípravě);
- 12) Mobilita (letenky, jízdenky na vlak, ubytování apod.).

¹⁰ Jedná se o tzv. *Executive agency*, pracoviště s vlastním rozpočtem a managementem, které formálně spadá pod příslušný orgán ústřední státní správy (např. ministerstvo). Tato pracoviště jsou využívána především pro konkrétní specializované úkoly, kde není třeba velká koordinace s ostatními částmi státní správy. Jednou za rok musí předkládat zprávy o své činnosti, za kterou jsou odpovědné parlamentu.

¹¹ Veškeré informace jsou k dispozici na následujícím odkazu: <http://www.publiccontractsscotland.gov.uk/>.

Zakázky uskutečňované prostřednictvím *Crown Commercial Service* jsou zveřejňovány pro potenciální uchazeče čtyřmi způsoby:

- 1) Úřední věstník EU TED (v případě, že se jedná o tender s cenou přesahující prahovou hodnotu určenou v Nařízení Komise (EU) č. 1336/2013)¹²;
- 2) Databáze *Contracts Finder* (pokud hodnota zakázky přesáhne 10 000 liber);
- 3) eMarketplace (dynamický nákupní systém pro běžné zboží a služby + katalog rámcových smluv);
- 4) eSourcing Tool (elektronický systém na soutěžení jednorázových tendrů a rámcových smluv).

Dle nařízení vlády musí všechny vládní úřady a její příspěvkové organizace zveřejňovat bezplatně smlouvy nad 10 000 liber, a to v rámci centrálně vytvořené databáze¹³.

3.2 Způsob nákupu pomocí *Crown Commercial Service*

3.2.1 Self Service

Self Service je samoobslužný systém nákupu, který probíhá bez jakékoliv asistence zaměstnanců *Crown Commercial Service*. Státní úřady ho mohou využívat třemi způsoby:

- 1) Státní instituce využijí **předjednanou rámcovou smlouvu**. Pro danou komoditu bývají rámcové smlouvy uzavírány s více dodavateli. Výjimečně může být pro daný typ zboží smlouva uzavřena s jednou firmou. Rámcové smlouvy jsou pak evidovány v elektronickém systému eMarketplace.
- 2) Státní organizace nakupují pomocí **Request for quote** přes dynamický nákupní systém eMarketplace. Nejprve instituce zadají do systému požadavek na dodávku nekomplexního zboží či služby. Systém odešle požadavek příslušným dodavatelům, kteří následně podají nabídku. Ze zaslaných nabídek následně vybere příslušná instituce tu nejlepší.
- 3) Poslední možností je nákup na základě uzavřených **memorand porozumění**. Jedná se o slevy dojednané s velkými firmami (např. Microsoft, SAP, Oracle či Northgate).

3.2.2 E-aukce

E-aukce jsou vhodné pro specifické nákupy, které nelze uskutečnit prostřednictvím Self Service. Aukce probíhají plně za asistence zaměstnanců *Crown Commercial Service*, kteří poskytují podporu jak s přípravou aukce, tak i s jejím průběhem. Jsou využívány dva typy aukcí – *reverse* (pokud instituce kupuje zboží) a *forward* (pokud instituce prodává svůj majetek). Aukci lze uspořádat na téměř jakoukoliv komoditu. *Crown Commercial Service* sama zajišťuje aukci na tři komodity:

- 1) Vozový park;
- 2) Telekomunikační služby;
- 3) Emisní povolenky.

3.2.3 Spot buying

Tento způsob nákupu se používá pro specifické jednorázové zakázky veřejného sektoru, které nepřesáhnou prahové hodnoty stanovené Nařízením Komise (EU) č. 1336/2013.

Postup je nastaven tak, že státní instituce nejprve zašle *Crown Commercial Service* technickou specifikaci, hodnotící kritéria apod. Na základě těchto podkladů *Crown Commercial Service* zpracuje zadávací dokumentaci, vybere vhodný způsob zadávacího řízení a celé zadávací řízení včetně výběru vítěze zrealizuje. Tato služba není bezplatná, poplatek *Crown Commercial Service* je stanoven na úrovni 1 % z hodnoty zakázky. V případě, že se jedná o zakázku s vysokou hodnotou, je po dohodě s *Crown Commercial Service* stanoven fixní poplatek.

¹² Znění nařízení je k dispozici na tomto odkazu: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013R1336>.

¹³ Blíže viz <https://www.contractsfinder.businesslink.gov.uk>

4 Spolková republika Německo

Do roku 2004 fungovalo v SRN na spolkové úrovni nezávisle na sobě několik centrálních zadavatelů. Jednotlivá ministerstva tedy měla svou vlastní organizaci, která pro příslušný rezort a jeho podřízené instituce zajišťovala nákup zboží a služeb.

V roce 2004 ale došlo k vytvoření zastřešující platformy, tzv. *Kaufhaus des Bundes* (dále KdB), který začal zprostředkovávat nákup zboží a služeb pro celou spolkovou státní správu.

4.1 Rozsah činnosti Kaufhaus des Bundes

KdB je platforma, která pod sebou sjednocuje čtyři spolkové centrální zadavatele, resp. úřady, které zajišťují centrální nákup pro resorty spolkového ministerstva vnitra (*Beschaffungsamt des Bundesministeriums des Innern*), ministerstva financí (*Bundesfinanzdirektion - Referat RF5*), ministerstva obrany (*Bundesamt für Ausrüstung, Informationstechnik und Nutzung der Bundeswehr*) a hospodářství (*Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung*). Každý z uvedených úřadů má na starosti obstarávání konkrétní skupiny zboží či služeb, které je následně nabízeno spolkovým institucím na e-shopu KdB. Toto rozdělení shrnuje následující tabulka.

Beschaffungsamt des Bundesministeriums des Innern	ICT (software, hardware, služby spojené s ICT atd.) Komunikační technika (telefonní služby, koncová zařízení atd.) Služby (reklama, poradenství pošta atd.)
Bundesfinanzdirektion - Referat RF5	Vozový park (vozidla a jejich pronájem, údržba atd.) Kancelářské potřeby (tiskárny, papíry, psací potřeby atd.) Ochranné pracovní pomůcky ICT spotřební zboží (tonery) Nábytek a osvětlení
Bundesamt für Ausrüstung, Informationstechnik und Nutzung der Bundeswehr	Osvětlení + elektroinstalace Audiovizuální technika Pracovní nástroje (obecné a specializované) Pohonné hmoty
Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung	Laboratorní vybavení Čisticí prostředky Hygienické pomůcky

Tabulka 1 Přidělení komodit jednotlivým centrálním zadavatelům

Hlavní výhody současného systému spočívají zejména v následujícím:

- Shodné cenové podmínky u centrálně nakupovaných komodit napříč státní správou;
- Maximální využití finančních úspor díky tomu, že je realizována jedna centrální soutěž;
- Eliminace duplicitně vykonávaných činností díky přesnému vymezení odpovědnosti na zajišťování nákupu daných komodit.

Správu platformy KdB zajišťuje výše zmíněný nákupní úřad spolkového ministerstva vnitra (tzv. *Beschaffungsamt des Bundesministeriums des Innern*), který koordinuje činnost výše zmíněných centrálních zadavatelů a zajišťuje provoz e-shopu.

Přístup do e-shopu KdB mají všechny spolkové úřady a instituce, které jsou minimálně z 50% financovány spolkovým rozpočtem, **nákup však není povinný**. Federální zřízení SRN naopak neumožňuje využívání služeb KdB institucemi na komunální úrovni.

4.2 Způsob nákupu v Kaufhaus des Bundes

4.2.1 E-shop platformy Kaufhaus des Bundes

Centrální zadavatelé sdružení v rámci KdB uzavírají rámcové smlouvy na dodávku komodit, které jsou v jejich gesci. Ty jsou následně nabízeny na e-shopu KdB. Kompletní přehled komodit, na které jsou uzavřeny rámcové smlouvy, včetně informace o organizaci, která nákup dané komodity zabezpečuje, a termínu účinnosti smlouvy, je zveřejněn na webových stránkách KdB¹⁴.

Výběr dodavatele, se kterým je uzavřena rámcová smlouva, nejčastěji probíhá formou otevřeného výběrového řízení v elektronickém systému e-Vergabe¹⁵. Jiné druhy výběrového řízení (jako např. uzavřeného řízení) jsou uplatňovány zřídka. Vždy však musí soutěž proběhnout pomocí elektronického systému e-Vergabe. Jednotlivé tendry jsou rozdělovány nejenom podle jednotlivých typů zboží, ale také územní příslušnosti (jedná se o jistou snahu o podporu malých a středních podniků).

4.3 Efektivita

V současné době je v systému KdB registrováno přibližně 11 000 uživatelů, z toho cca 480 spolkových úřadů a přidružených organizací, zbytek pak představují dodavatelé. KdB umožňuje nákup celkem 70 000 různých položek, které jsou nabízeny na základě více jak 450 rámcových smluv. Objem zakázek uzavřených prostřednictvím KdB každým rokem zvětšuje. Zatímco v roce 2008 činil obrat KdB cca 24 milionů EUR, v roce 2013 to bylo již cca 145 milionů EUR.

S cílem posoudit efektivitu centralizovaného zadávání byla v r. 2009 zpracována analýza, která však shrnovala výsledky průzkumu pouze mezi cca 20 dodavateli¹⁶. Dle této analýzy byly **díky centralizaci nákupu dosaženy v průměru úspory na úrovni 24,17 % z jednotkové ceny příslušného produktu**. Největší úspory byly přitom dosaženy při nákupu tonerů (snížení jednotkové ceny o 57,87 % - 79,02 %), naopak minimální vliv měla centralizace nákupu na cenu pořízeného počítače (úspora cca 5 % na jeden kus). Pouze v ojedinělých případech nebyla cena produktu při centralizovaném zadávání v porovnání s průměrnou cenou jednotlivých úřadů za danou komoditu výhodnější (jednalo se např. o dílčí specifikaci osobního počítače).

¹⁴ Přehled uzavřených rámcových smluv je ke stažení na tomto odkazu:

http://www.kdb.bund.de/SharedDocs/Downloads/02_kdb_subsite/gesetze_beschluesse_etc/ProduktlisteZustaendigkeiten.html?nn=4069036

¹⁵ Informace o elektronickém systému e-Vergabe jsou k dispozici na následujících webových stránkách: http://www.evergabe-online.info/e-Vergabe/DE/Home/homepage_node.html.

¹⁶ Analýza je k nahlédnutí zde:

http://www.bescha.bund.de/SharedDocs/Downloads/02_kdb_subsite/gesetze_beschluesse_etc/einsparungsmonitor.html;jsessionid=D40F719EA90A11E62212251147CDABF8.1_cid389.

5 Francie¹⁷

Ve Francii působí dvě instituce, které mají na starosti centrální nákup pro státní správu:

- *Service des achats de l'Etat* (dále jen SAE);
- *Union des groupements d'achats publics* (dále jen UGAP).

Výše uvedené organizace se mezi sebou liší především rozdílnou oblastí působnosti a typem zřízení.

5.1 Service des achats de l'Etat

Společnost *Service des achats de l'Etat* byla založena v roce 2009 dekretem č. 2009-300, je financovaná státem a organizačně spadá pod ministerstvo financí. Jejím úkolem je definovat a implementovat strategie společného nákupu francouzských centrálních státních institucí (ministerstev a jim podřízených organizací).

Činnost SAE řídí dvě rady – rada nákupu (*Comité des achats*) a řídicí rada (*Comité d'orientation*). Rada nákupu se skládá z 30 profesionálních nákupčích a vedoucích nákupních oddělení jednotlivých ministerstev. Odpovídají za vyvíjení nákupních strategií a přípravu návrhů na zlepšení efektivity centrálního nákupu. Řídicí rada je složena ze zástupců parlamentu a ministerstev ekonomiky, rozpočtu, obrany, vnitra a udržitelného rozvoje. Řídicí rada dohlíží na činnost Rady nákupu a ředitele SAE.

5.1.1 Rozsah činnosti SAE

Nákup prostřednictvím SAE je povinný pro instituce centrální vlády. Organizace, které jsou subjektem veřejného práva (jako např. univerzity), se mohou k centrálnímu nákupu připojit. Standardy pro jednotlivé komodity zpracovává Rada nákupu, která i volí nejvhodnější typ zadávání veřejné zakázky. Nejčastěji se používají rámcové smlouvy.

SAE uzavírá v současné době smlouvy v těchto oblastech:

- 1) Kancelářský nábytek;
- 2) Hardware, software;
- 3) Služby v oblasti ICT;
- 4) Doprava;
- 5) Správa budov;
- 6) Vozový park;
- 7) Energie a pohonné hmoty;
- 8) Tisk a tiskařské služby;
- 9) Finanční služby.

SAE uzavírá rámcové smlouvy za centrální státní instituce, které na jejich základě uzavírají konkrétní smlouvy s dodavateli.

Dle analýzy OECD z roku 2011 dosáhly **úspory díky centrálnímu nákupu státu prostřednictvím SAE v období 2009-2011 cca 10 % nákladů.**

¹⁷ Většina informací pochází z analýzy OECD vypracované v roce 2011, viz [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/SIGMA\(2010\)3/REV1&docLanguage=En](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/SIGMA(2010)3/REV1&docLanguage=En).

5.2 Union des groupements d'achats publics

UGAP je veřejná instituce, která byla založena na základě zákona *Etablissement Public Industriel et Commercial* v roce 1985. V jejím čele stojí rada ředitelů, která má 18 členů. Šest členů jmenuje centrální vláda (jednoho člena jmenují ministerstva financí, zdravotnictví, vzdělávání, obrany a vnitra), šest členů premiér a zbývajících 6 členů zaměstnanci UGAP. V čele UGAP pak stojí předseda zvolený členy rady. V současné době má UGAP celkem 1 168 zaměstnanců, z toho 569 zaměstnanců se stará přímo o nákup. V roce 2013 činila celková hodnota zboží a služeb nakoupených prostřednictvím UGAP 1,91 miliardy EUR.

5.2.1 Rozsah činnosti UGAP

UGAP zprostředkovává nákup zboží a služeb pro subjekty francouzské státní správy a její příspěvkové organizace. **Nákup přes UGAP však není pro státní instituce povinný.**

Na rozdíl o jiných centrálních zadavatelů v Evropě neuzavírá UGAP smlouvy s dodavateli jménem státních institucí, ale zboží přímo od dodavatelů nakupuje. Následně takto nakoupené zboží a služby nabízí státním institucím ve svém e-shopu¹⁸. Svoji činnost financuje UGAP výhradně z marží, které si účtuje za zprostředkování nákupu. V roce 2012 se průměrná úroveň marže pohybovala kolem 6 %. Úroveň marže je přitom závislá na typu klienta. Kategorie „příležitostných klientů“ má nejvyšší marži a za zboží platí cenu uvedenou na e-shopu UGAP. Druhé kategorii klientů (tzv. „klienti s velkými objemy“) je katalogová cena snížena o určitou slevu. Klienti v poslední kategorii, tzv. „dlouhodobí partneři“, nakupují za nákupní cenu s marží, která se pohybuje mezi 2,4 % - 8 % v závislosti na druhu zboží a objemu.

Jelikož je UGAP veřejnou institucí, vztahuje se na ní francouzský zákon o zadávání veřejných zakázek, a tím i povinnost realizace zadávacích řízení na zakázky s hodnotou vyšší než 90 000 EUR prostřednictvím elektronického systému¹⁹.

V současné době nabízí UGAP zboží a služby v těchto kategoriích:

- 1) Kancelářské vybavení;
- 2) Nábytek + vybavení budov;
- 3) Vozový park (vč. pronájmu a údržby);
- 4) Hygienické pomůcky;
- 5) ICT technologie (vč. údržby);
- 6) Telekomunikace;
- 7) Energie a paliva;
- 8) Služby;
- 9) Cestování;
- 10) Laboratorní náčiní;
- 11) Lékařské přístroje (rentgeny, mamografy apod.);
- 12) Pracovní a společenské oděvy;
- 13) Finanční služby²⁰.

Výběr komodit a služeb, pro které UGAP nabízí možnost centralizovaného nákupu, vychází z analýz zpracovávaných přímo UGAP, případně výstupů pracovních skupin, jejichž členy jsou též zástupci veřejného sektoru.

¹⁸ Blíže viz <http://www.ugap.fr/>.

¹⁹ Elektronický systém pro zadávání veřejných zakázek je přístupný na tomto odkazu: <https://www.marches-publics.gouv.fr/index.php?page=entreprise.EntrepriseHome&lang=en>

²⁰ UGAP např. poskytuje nemocnicím operativní leasing drahých lékařských přístrojů, smlouva je uzavřena na 5 let s možností prodloužení až o 2 roky. V průběhu doby pronájmu je možné přístroje dovybavovat.

6 Itálie²¹

V Itálii působí několik regionálních centrálních zadavatelů a jeden národní. Tím je v roce 1997 založený *Concessionaria Servizi Informativi Pubblici* (dále jen CONSIP). CONSIP je zřízen jako státem vlastněná společnost, jediným akcionářem je ministerstvo financí a hospodářství.

Nákup prostřednictvím CONSIP je pro centrální státní instituce povinný, mezi povinné subjekty však nejsou zahrnuty univerzity a školy. Ostatní veřejné (i regionální) organizace se mohou v případě zájmu připojit. Pokud však příslušná instituce určitou službu nebo zboží sama zajišťuje levněji, nemusí využít služby CONSIP.

Finanční prostředky na svou činnost získává CONSIP od ministerstev financí a hospodářství, se kterými za tímto účelem uzavírá každé tři roky rámcovou smlouvu. Příjmy CONSIP jsou rozděleny na dvě části – fixní přímé platby a motivační příspěvky, které jsou závislé na plnění předem definovaných kritérií efektivity (hodnocení provádí italský statistický úřad). V roce 2009 zaplatila Itálie za činnost CONSIP 45 milionů EUR.

6.1 Rozsah činnosti společnosti CONSIP

Komodity, které musí veřejné instituce nakupovat přes CONSIP, jsou definovány vyhláškou ministerstva financí. Standardizaci a specifikaci služeb a zboží provádí CONSIP na základě analýzy tržní poptávky a nabídky. Většina rámcových smluv (cca 90 %) je uzavírána na základě ekonomicky nejvýhodnější nabídky. Zbýlých 10 % rámcových smluv je uzavřeno s dodavatelem, který nabídne nejnižší cenu.

V současné době zprostředkovává CONSIP nákup zboží a služeb v těchto oblastech:

- 1) Zdravotnictví;
- 2) Energie a pohonné hmoty;
- 3) Kancelářské vybavení;
- 4) Doprava;
- 5) Facility management;
- 6) Telekomunikace;
- 7) Nábytek (pro kanceláře, školy a univerzity);
- 8) Pojištění a finanční služby;
- 9) Potraviny & Catering.

Kromě zabezpečení centrálního nákupu pro výše uvedené komodity CONSIP dále poskytuje poradenství v oblasti veřejného zadávání a služby s tím spojené.

6.2 Způsob nákupu

Instituce mohou prostřednictvím CONSIP nakupovat třemi způsoby:

- 1) Rámcové smlouvy – nejčastěji jsou uzavírány s jedním dodavatelem. Zadavatelé kontaktují přímo dodavatele a podepíší s ním konkrétní kontrakt.
- 2) Elektronické tržiště MEPA (*Mercato elettronico della Pubblica Amministrazione*)²² – jedná se o elektronický nákupní systém pro dodávky pod úroveň EU limitů na veřejné zakázky. K dispozici jsou jak rámcové smlouvy, tak i dynamický nákupní systém. Důraz je kladen na podporu participace SME.

²¹ Informace jsou aktuální k roku 2012

²² Blíže viz <https://www.acquistinretepa.it/opencms/opencms/>

- 3) E-tenders – plně elektronický systém zadávání veřejných zakázek. Umožňuje provést státním institucím téměř jakýkoliv typ tendru

7 Zdroje

7.1 Rakousko

- Konsolidované znění spolkového zákona o zřízení BBG:
<http://www.bbg.gv.at/kunden/beratung/vergabekompetenz-center/gesetze-verordnungen/bestimmungen-zur-bbg/>
- Konsolidované znění vyhlášky ministra financí o typech zboží, které musí být nakupováno prostřednictvím BBG: <http://www.bbg.gv.at/kunden/beratung/vergabekompetenz-center/gesetze-verordnungen/bestimmungen-zur-bbg/>;
- Konsolidované znění zákona o veřejných zakázkách:
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20004547>
- Informace k výběrovým řízením vypsáním BBG, uzavřeným smlouvám, odkazu na e-shop a návodů na jeho použití: <http://www.bbg.gv.at/>
- Výroční zpráva o činnosti BBG za rok 2013: <http://www.bbg.gv.at/publikationen/corporate-governance/>
- Shrnutí právního rámce zadávání veřejných zakázek v Rakousku:
<https://www.wko.at/Content.Node/Service/Wirtschaftsrecht-und-Gewerberecht/Vergaberecht/Vergabeverfahren/Wahl-der-Vergabeverfahren.html>

7.2 Spojené království Velké Británie a Severního Irsku

- *Crown Commercial Service* s komplexními informacemi k jednotlivým způsobům výběrových řízení: <https://www.gov.uk/government/organisations/crown-commercial-service>
- *Central Procurement Directorate*: <http://www.dfpni.gov.uk/cpd>
- *Value Wales*: <http://wales.gov.uk/topics/improvingservices/bettervm/?lang=en>
- Britský zákon o zadávání veřejných zakázek:
<http://www.legislation.gov.uk/uksi/2006/5/contents/made>
- Zákon o obchodních fondech, který reguluje činnost *Crown Commercial Service*:
<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1973/63>
- Nařízení Komise (EU) č. 1336/2013 regulující prahové hodnoty veřejných zakázek:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013R1336>

7.3 Spolková republika Německo

- KdB (platforma centrálních zadavatelů, která umožňuje spolkovým úřadům nakupovat přes e-shop zboží a služby): http://www.kdb.bund.de/KdB/DE/Startseite/home_node.html
- Centrální zadavatel spolkového Ministerstva vnitra, který koordinuje činnosti dalších spolkových centrálních zadavatelů a spravuje nákupní portál KdB:
http://www.bescha.bund.de/DE/Startseite/home_node.html
- e-Vergabe (elektronický systém zadávání veřejných zakázek):
http://www.evergabe-online.info/e-Vergabe/DE/Home/homepage_node.html
- Odkaz na stránky spolkového ministerstva hospodářství a energetiky, které poskytuje komplexní informace o veřejných zakázkách:
<http://www.bmwi.de/DE/Themen/Wirtschaft/Wettbewerbspolitik/oeffentliche-auftraege.did=190874.html>

7.4 Francie

- Analýza OECD k centrálnímu nákupu státu ve Francii z roku 2011:
[http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/SIGMA\(2010\)3/REV1&docLanguage=En](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/SIGMA(2010)3/REV1&docLanguage=En)
- UGAP (francouzský centrální zadavatel): <http://www.ugap.fr/>
- Nařízení upravující vznik a fungování UGAP:
<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000501511>
- SAE (vládní centrální zadavatel): <http://www.economie.gouv.fr/sae>
- Elektronický systém zadávání veřejných zakázek:
<https://www.marches-publics.gouv.fr/?page=entreprise.EntrepriseHome>
- Konsolidované znění zákona o zadávání veřejných zakázek:
<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000005627819>

7.5 Itálie

- CONSIP (italský centrální zadavatel): <http://www.consip.it/index.html>
- Elektronické tržiště pro státní správu provozované CONSIP:
<https://www.acquistinretepa.it/opencms/opencms/>